

RAADSINFORMATIEBRIEF
15R.00594

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 6 oktober 2015
Portefeuillehouder(s) : wethouder Duindam
Portefeuille(s) : Onderwijs
Contactpersoon : G. Kraaijkamp
Tel.nr. : 0620094919
E-mailadres : kraaijkamp.g@woerden.nl

15R.00594

Onderwerp:

Ondertekening Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding', en Samenwerkingsovereenkomst 'Kansen voor jongeren in kwetsbare positie'; project "Sluitende aanpak kwetsbare jongeren" bij Regionaal Bureau Leerplicht (toezegging 132)

Kennisnemen van:

Het besluit van het college om het Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding' en de Samenwerkingsovereenkomst 'Kansen voor jongeren in kwetsbare positie' te ondertekenen. En kennisnemen van het project "Sluitende aanpak kwetsbare jongeren" dat ter nadere uitvoering van het convenant en de samenwerkingsovereenkomst bij het Regionaal Bureau Leerplicht wordt opgestart. Met deze Rib wordt toezegging 132 nagekomen.

Inleiding:

De afgelopen jaren hebben onderwijspartners en gemeenten in de RMC regio Utrecht gewerkt aan een regionaal dekkend aanbod van Entreeopleidingen. Op 20 november 2014 is een samenwerkingsovereenkomst 'Entreeopleiding RMC regio Utrecht' ondertekend voor de duur van een jaar. Op 29 oktober a.s. zullen de bestuurders van de onderwijspartners en regiogemeenten een geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst wederom voor de duur van een jaar ondertekenen. Met deze ondertekening verbindt de gemeente Woerden zich aan de gezamenlijke opgave om een groep jongeren in een kwetsbare positie optimaal voor te bereiden op een volwaardige deelname aan onze samenleving. Jaarlijks ronden ongeveer 200 jongeren in de regio Utrecht met extra ondersteuning en aandacht een Entreeopleiding succesvol af.

Naast het realiseren van een regionaal dekkend aanbod van Entreeopleidingen, bestaat de regionale opgave met de komst van de Participatiewet uit het maken van sluitende afspraken rondom de toeleiding van jongeren in een kwetsbare positie naar arbeid of dagbesteding. De afspraken rondom arbeidstoeleiding voor leerlingen die uitstromen uit de Entreeopleiding (uitstroomprofiel arbeid) zijn opgenomen in de geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst (bijlage 1). De afspraken rondom toeleiding naar arbeid of dagbesteding voor leerlingen die uitstromen uit het Praktijkonderwijs (PrO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) zijn opgenomen in het Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding' (bijlage 2). Omdat de scholen voor Praktijkonderwijs (PrO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) een regionale functie vervullen, is gekozen voor het vastleggen van de afspraken in een regionaal convenant.

Parallel aan het voorgaande is in de RMC-regio Utrecht West (Woerden, Oudewater, Montfoort, Stichtse Vecht en De Ronde Venen) nagedacht over een 'sluitende aanpak' voor de doelgroep kwetsbare jongeren. Hierbij is de doelgroep vanaf het begin breed gedefinieerd: alle jongeren tot 27 jaar die het onderwijs

(dreigen te) verlaten zonder startkwalificatie. De RMC-functie is in deze subregio ondergebracht bij het Regionaal Bureau Leerplicht dat in Woerden is gevestigd. Ambtelijk en bestuurlijk overleg binnen de RBL-regio heeft geresulteerd in een besluit van het bestuur RBL om bij het RBL een project te starten rondom de 'sluitende aanpak kwetsbare jongeren' (zie bijlage 3). De gemeente Stichtse Vecht kiest er voor niet aan het project deel te nemen.

Kernboodschap:

Om in de bijlagen aangegeven redenen heeft het college besloten over te gaan tot ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst en het convenant. Het college stemt in met deelname aan het project "Sluitende aanpak kwetsbare jongeren" bij het Regionaal Bureau Leerplicht.

Vervolg:

Het project bij het RBL heeft vooralsnog een looptijd van één jaar. Het project wordt geëvalueerd waarna besloten kan worden tot voortzetting. De raad wordt geïnformeerd te zijner tijd geïnformeerd over de resultaten.

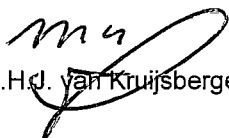
Bijlagen:

1. 15.019930 Samenwerkingsovereenkomst 'Kansen voor Jongeren in een Kwetsbare Positie' RMC regio Utrecht.
2. 15.019931 Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding' RMC regio Utrecht.
3. 15.019932 Notitie project "Sluitende aanpak kwetsbare jongeren" bij Regionaal Bureau Leerplicht

Nb. De Samenwerkingsovereenkomst 'kansen voor kwetsbare jongeren' en het Convenant 'uitstroom en toeleiding jongeren praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs naar arbeid of dagbesteding' wordt gelijktijdig besproken in besturen en colleges van de ondertekenende partijen. Dit kan nog leiden tot kleine wijzigingen in de overeenkomsten. Daarom hebben de bijgevoegde versies van de samenwerkingsovereenkomst en het convenant de conceptstatus.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruisbergen

De burgemeester

V.J.H. Moikenboer

Concept versie 15 september 2015

Samenwerkingsovereenkomst Kansen voor Jongeren in een kwetsbare positie RMC regio Utrecht 2015 (actualisatie)

Samenwerkingspartners

Regionaal Opleidingen Centrum Midden Nederland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P. van Maanen, hierna te noemen ROC MN

MBO Utrecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. M. Rookmaker Wellantcollege, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Krikke

ID-College, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. O. Jelsma
Het OPDC Utrecht van Sterk VO samenwerkingsverband Utrecht en Stichtse Vecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. A. Jeurissen

Stichting VSO Kromme Rijncollege, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. E. van Dorp, hierna te noemen SPO Utrecht

De scholen (De Baanbreker, school voor praktijkonderwijs, Nieuwegein en IJsselstein; Het Anna van Rijn College en De Linie (zorglocatie voor leerwegondersteunend onderwijs), Nieuwegein; Het Cals College, Nieuwegein en IJsselstein; Het Houtens, Houten; Heemlanden, Houten; Het Wellantcollege, VMBO-groen, Houten) van het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Utrecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. F. Cok, hierna te noemen samenwerkingsverband VO Zuid-Utrecht

De scholen (Christelijk College Zeist (vmbo), Dijnselburgschool/Practicum praktijkonderwijs Zeist, Revius Lyceum Doorn, Revius Lyceum Wijk bij Duurstede en Christelijk Lyceum Zeist) van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Zuidoost Utrecht (CVO groep), te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. S. Poels¹, hierna te noemen CVO groep

De scholen (Internationale Schakelklassen, Leidsche Rijn College, Pouwer College, Trajectum College, Via Nova College, Utrechts Stedelijk Gymnasium, UniC, X11) van de stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht (NUOVO) te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. L.W. de Wit, hierna te noemen NUOVO

De scholen (Amadeus Lyceum, Broeckland College, Christelijk Gymnasium, Gerrit Rietveld College, Globe College, Niftarlake College, Oosterlicht College, St. Bonifatius College, St. Gregorius College, STIP VSO, Kranenburg praktijkonderwijs) van de stichting Willibrord/PCOU, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. Bootsma, hierna te noemen Willibrord/PCOU

Futura College, school voor praktijkonderwijs Woerden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Dokman

Mytyschool Ariane de Ranitz VSO, onderdeel van De Kleine Prins, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J Reitsma, hierna te noemen De Kleine Prins

Wereldkidz Practicum praktijkonderwijs Zeist, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. W. Wever

Intermetzo Zonnehuizen Onderwijs, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. M. Mud

Het Auris College Utrecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. Th. N. de Boer

VSO Het Rotsoord, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. T. van Aalsum

De gemeente Utrecht, dhr. J. Kreijkamp wethouder Onderwijs en dhr. V. Everhardt wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Kreijkamp

De gemeente Nieuwegein, dhr. P.W.M. Snoeren wethouder Onderwijs en dhr. M.C. Stekelenburg wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd dhr. P.W.M. Snoeren

De gemeente IJsselstein, mevr. M.J.T.G van Beukering-Huijbregts wethouder Onderwijs en dhr. V.G.M. van den Berg wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. M.J.T.G van Beukering-Huijbregts

De gemeente Vianen, dhr. F. Meurs wethouder Onderwijs en dhr. M.F.M. Verweij wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. F. Meurs

De gemeente Lopik, dhr. J.R.C. van Everdingen wethouder Onderwijs en Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door d dhr. J.R.C. van Everdingen

De gemeente Houten, dhr. H.J.C. Geerdes wethouder Onderwijs en dhr. C. van Dalen wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H.J.C. Geerdes

De gemeente Woerden, dhr. J.I.M. Duindam wethouder Onderwijs en mevr. Y. Koster-Dreese wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.I.M. Duindam

De gemeente Oudewater, dhr. P. Verhoeve wethouder Onderwijs en dhr. A.M. de Regt wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door P. Verhoeve

De gemeente Montfoort, mevr. F. Langerak-Oostrom wethouder Onderwijs en dhr. J.L.M. Vlaar wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. F. Langerak-Oostrom

De gemeente Stichtse Vecht, dhr. P. de Groene wethouder Onderwijs en dhr. V. van der Horst Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P. de Groene

De gemeente de Ronde Venen, dhr. A. Dijkstra wethouder Onderwijs en dhr. A. Goldhoorn wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Dijkstra

De gemeente Zeist, dhr. J. Varkevisser wethouder Onderwijs en dhr. S. Jansen wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Varkevisser

De gemeente Bunnik, dhr. J.J. Eijbersen wethouder Onderwijs en tevens wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.J. Eijbersen

De gemeente Wijk bij Duurstede, mevr. W. Kosterman wethouder Onderwijs en dhr. J. Burger wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. W. Kosterman

De gemeente Utrechtse Heuvelrug, dhr. H. Veldhuizen wethouder Onderwijs en dhr. J.W. van Dongen wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. Veldhuizen

De gemeente De Bilt, mevrouw M.C.T. Bakker-Smit wethouder Onderwijs en mevrouw J.L. van Hulst-Mazirel wethouder Werk en Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M.C.T. Bakker-Smit

Overwegende dat de wetgever:

- De niveau 1 en AKA opleiding laat vervangen door een Entreeopleiding, waarbij jongeren zonder diploma de kans hebben om in maximaal twee jaar het diploma Entree te behalen.
- Het diploma Entree toegang biedt tot de niveau-2-opleidingen dan wel toeleidt naar de arbeidsmarkt. De jongere die met een afgeronde Entreeopleiding gaat werken geldt niet meer als voortijdig schoolverlater, mits de jongere voor minimaal 12 uur in de week voor de duur van minimaal 6 maanden een arbeidscontract heeft.
- In verband met het praktische karakter van het onderwijs geldt voor de Entreeopleidingen een aparte uren norm. Voor bol-opleidingen geldt dat het onderwijsprogramma minimaal 1000 klokuur per jaar bevat, waarvan minimaal 600 uur begeleide onderwijstijd. Voor de bbl-variant geldt dat het onderwijsprogramma minimaal 850 uur per jaar bevat waarvan minimaal 200 uur begeleide onderwijstijd en 610 uur beroepspraktijkvorming.

Komen overeen te handelen conform de onderstaande artikelen:

Artikel 1: Begripsbepaling

Actieplan Focus op Vakmanschap:	Het Actieplan is gericht op verhoging van de kwaliteit van het mbo, vereenvoudiging van het mbo als stelsel en het op orde brengen van besturing en bedrijfsvoering
AKA:	Opleiding Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent, brede niveau 1 opleiding
Basisscenario Entree:	Entreeopleidingen zoals aangeboden door de mbo instellingen gericht op doorstroom naar mbo niveau 2 of uitstroom naar werk, met een onderwijsprogramma van 1.000 klokuren in de BOL variant of 850 klokuren in de BBL variant
Entreeopleiding:	Mbo niveau 1 en AKA opleidingen zijn vanaf 1 augustus 2014 omgevormd tot Entreeopleidingen, en apart gepositioneerd ten opzichte van de niveau 2, 3 en 4 opleidingen. De Entreeopleiding is alleen toegankelijk voor jongeren die niet voldoen aan de toelatingseisen van niveau 2, 3 en 4 (vo diploma)
Entree XL:	Entreeopleiding waar jongeren met extra ondersteuning binnen 1,5 tot 2 jaar een Entreediploma kunnen behalen
Entree XL GT:	Entreeopleiding voor anderstaligen als geïntegreerd traject met extra taalondersteuning
Entree XL OPDC:	Entreeopleiding voor overbelaste jongeren van het OPDC en VSO die in staat zijn met extra begeleiding (medium arrangement) een Entree doorstroom (naar niveau 2 MBO) of Entree arbeid te doen
Entree XL PrO:	Entreeopleiding voor leerlingen van het praktijkonderwijs die in staat zijn met extra begeleiding en opleidingsduur (maximaal 2 jaar) een Entreeopleiding af te ronden op de eigen school
Kwalificatiedossier:	Geeft aan wat een leerling aan het eind van zijn opleiding moet kennen en kunnen
LWT:	Leerwerktraject, basisberoepsgerichte leerroute op maat in het VMBO, waarbij minimaal examen moet worden afgelegd in Nederlands en het beroepsgerichte vak
MBO:	Middelbaar Beroeps Onderwijs
OOGO:	<u>O</u> p <u>O</u> vereenstemming <u>G</u> ericht <u>O</u> verleg tussen gemeenten en schoolbesturen
Overbelasten:	Jongeren met gestapelde problematiek op tenminste twee leefgebieden
OPDC:	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
PrO:	Praktijkonderwijs
RMC regio Utrecht	Het regionale samenwerkingsverband waarbinnen de gemaakte afspraken geldig zijn
Vmbo	Vorbereiden middelbaar beroeps onderwijs
V(S)O:	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs

Artikel 2: De duur van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking op 20 november 2015 voor de periode van één jaar
2. Deze overeenkomst wordt jaarlijks verlengd waarbij het volgende dient te worden aangemerkt:
  - a. Tussentijdse wijzigingen in de overeenkomst op basis van wetswijzigingen of veranderingen in de uitwerking van de afspraken kunnen als addenda aan deze overeenkomst worden toegevoegd.
  - b. De addenda met aangepaste afspraken kunnen worden ondertekend door de daartoe gemandateerde managers binnen de gemeenten
  - c. Deze samenwerkingsovereenkomst wordt jaarlijks geëvalueerd in de maand oktober

Artikel 3: Doel van de samenwerkingsovereenkomst

Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst is ervoor te zorgen dat er met de komst van de Entreeopleiding voor jongeren in RMC regio Utrecht een sluitend aanbod ontstaat voor de doelgroep kwetsbare jongeren. Zo wordt voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. De onderwijspartners en gemeenten in RMC regio Utrecht nemen een collectieve verantwoordelijkheid bij het realiseren van een aanbod voor de kwetsbare doelgroep jongeren uit het PrO, VSO en het vmbo zonder diploma, inclusief overbelaste jongeren. Met ondertekening van deze samenwerkingsovereenkomst verbindt u zich aan de samenwerking in de Entreeopleidingen binnen de RMC regio Utrecht, uiterlijk per 1 september 2016.

Artikel 4 Uitgangspunten van de samenwerking

1. Een doorlopende schoolloopbaan met zo hoog mogelijke kwalificatie en perspectief op maximaal haalbare arbeid.
2. Er komt een eenduidige regionale toelatingsprocedure voor de Entreeopleidingen, deze wordt in gezamenlijkheid ontwikkeld. Het schooladvies van V(S)O en PrO spelen een belangrijke rol bij de toelating tot de Entreeopleiding.
3. Een bindend negatief studieadvies wordt zoveel mogelijk voorkomen door een goede toeleiding/intake, heldere toelatingscriteria in samenspraak tussen VO en MBO en een adequate begeleiding tijdens de opleiding.
4. MBO instellingen behouden het recht om leerlingen op basis van bevoegd gezag in te laten stromen op niveau 2 of hoger (bijv. voor havo-3 en vmbo-tl leerlingen)
5. Voor jongeren die binnen 1000 klokuren en eventueel met de begeleiding die in het kader van passend onderwijs wordt geboden in staat zijn een Entreeopleiding nominaal af te ronden, wordt een Entree 'basisscenario' aangeboden op de MBO instellingen in de regio Utrecht. Wanneer bij de intake of gedurende de Entreeopleiding blijkt dat doorstromen naar niveau 2 niet haalbaar is, ronden jongeren hun Entreeopleiding af gericht op uitstroom naar werk. Alle MBO instellingen bieden de Entreeopleiding aan in een BOL-variant. ROC MN biedt de Entreeopleiding ook aan in een BBL-variant. Het Wellantcollege biedt de BBL-variant alleen in groepsarrangementen aan.
6. Voor jongeren die alleen met meer opleidingsduur (1,5 tot 2 jaar) en met benodigde extra begeleiding in staat zijn een Entreeopleiding af te ronden, wordt een

- Entreeopleiding XL aangeboden waarin VO, PrO, VSO en OPDC in samenwerking met de MBO's de Entreeopleiding vormgeven.
7. Er wordt een flexibele instroom in het basisscenario gehanteerd, met minimaal 2 instroommomenten op jaarbasis.
  8. De kennis en kunde die voor de moeilijkerende doelgroep van ROC Midden Nederland is opgedaan in de ML-opleiding (Entree XL) is behouden en geborgd. Het MBO, Speciaal- en Praktijkonderwijs bouwen gezamenlijk aan de nieuwe Entree-XL opleidingen. In deze samenwerking worden uiterlijk per 1 augustus 2016 BOL én BBL Entree-XL aangeboden voor jongeren van 16 tot 27 jaar die meer opleidingsduur en begeleiding nodig hebben dan het basisscenario Entree kan bieden.
  9. Zij-instromers (VSV, Wajong etc.) die binnen 1000 klokuren en eventueel met de begeleiding die in het kader van passend onderwijs wordt geboden in staat zijn een Entreeopleiding nominaal af te ronden, stromen in bij het basisscenario Entree MBO, ongeacht hun leeftijd. Voor de doelgroep die extra begeleiding nodig heeft, verkennen we de mogelijkheden van bestaande of nieuw te ontwikkelen arrangementen met daarin aandacht voor maatwerk voor de individuele leerling.

Artikel 5 De doelgroepen van de samenwerking

1. Voor het basisscenario van de Entreeopleiding komen de volgende doelgroepen in aanmerking:
  - a. *Deelnemers die niet voldoen aan de vooropleidingseisen voor niveau 2* kunnen instromen bij ROC MN, MBO Utrecht, Wellantcollege en ID-College in het basisscenario.
  - b. *PrO-leerlingen en VSO-leerlingen die in staat zijn binnen een jaar de Entreeopleiding af te ronden* kunnen instromen bij ROC MN, Wellantcollege, MBO Utrecht of ID college in het basisscenario.
  - c. *Volwassenen en anderstaligen (geïntegreerde trajecten)* kunnen instromen bij ROC MN in het basisscenario (of in Entree XL GT, zie lid 2b).
2. Voor de Entree XL opleidingen worden vier doelgroepen onderscheiden:
  - a. De Entree XL MBO staat open *voor leerlingen van het VSO en PrO uit de regio, die in staat zijn met extra begeleiding en opleidingsduur (1,5 jaar) een Entreeopleiding af te ronden.*
  - b. De Entree XL GT staat open *voor volwassenen en anderstaligen die extra taalondersteuning nodig hebben.*
  - c. De Entree XL PrO staat open *voor leerlingen tot 20 jaar van het VSO (cluster 1 en 2) en tot 18 jaar van het PrO uit de regio die in staat zijn met extra begeleiding en opleidingsduur (2 jaar) een Entreeopleiding af te ronden. Deze opleiding is primair gericht op uitstroom naar werk. De Entree-XL-PrO van NUOVO staat open voor leerlingen die net boven PrO-niveau zitten en niet in staat zijn een regulier VMBO-diploma te halen (ook niet via het LWT).*
  - d. De Entree-XL OPDC staat open *voor overbelaste jongeren van het OPDC en VSO cluster 4 (VSO-leerlingen worden doorgeleid naar OPDC) uit de regio die in staat zijn met extra begeleiding (medium arrangement) een Entreeopleiding af te ronden. Deze opleiding is zowel gericht op doorstroom naar niveau 2 alsmede uitstroom naar werk.*
Let op: de mogelijkheden voor instroom in de Entree XL PrO of Entree XL OPDC (anders dan de Entree XL MBO) wordt gelimiteerd door de mogelijkheden in de huisvesting van de scholen.

Artikel 6 Aard van de samenwerking

1. Instroom:

- a. Voor het studieadvies voor doorstroom naar een (MBO) vervolgopleiding maken het V(S)O en PrO gebruik van de eigen professionaliteit, het digitaal doorstroomdossier en taal- en rekentoetsen (TOA). MBO behoudt de eigen verantwoordelijkheid voor aannahme via een plaatsingsgesprek. Bij twijfelgevallen wordt een diagnostische toets ingezet om de opleidingsvariant te kunnen bepalen. De criteria van het studieadvies vanuit het V(S)O en PrO voor de Entreeopleiding worden voor 1 februari 2016 in gezamenlijkheid met het mbo ontwikkeld.

2. Entree XL scenario's:

- a. Entree XL MBO: Inschrijving vindt plaats bij het mbo voor jongeren vanaf 16 jaar voor wie de opleiding binnen 1,5 jaar kansrijk is, en die geen perspectief hebben op een vo diploma . Uitzondering zijn de leerlingen van het PrO uit de regio die een eigen Entreeopleiding aanbieden. Tot 18 jaar kunnen deze leerlingen voor bepaalde opleidingsprofielen op de eigen school een Entreeopleiding volgen (zie onder d.) De opleidingen op het MBO worden vanaf 2016 aangeboden in een BOL en BBL variant. De Entree XL MBO opleidingen staan ook open voor leerlingen uit het vso cluster 1 en 2 en zeer moeilijk lerenden.
- b. Entree XL GT: Inschrijving vind plaats bij het mbo voor leerlingen uit de ISK met behoefte aan extra taalondersteuning . Zij kunnen terecht bij de Entree XL met Geïntegreerde Trajecten.
- c. Entree XL OPDC: inschrijving vindt plaats bij het MBO op het moment dat afronding Entree binnen één jaar kansrijk is (eventueel dankzij een 'voorprogramma Entree' bij het OPDC). Het Entreeonderwijs wordt uitgevoerd door en bij het OPDC met betrokkenheid van het MBO bij intake, bindend studieadvies, voortgang en toetsing van diplomering. De gedetailleerde uitwerking is opgenomen in addendum 2.
- d. Entree XL PrO: inschrijving leerling vindt plaats bij het PrO (tot examinering). PrO verzorgt onderwijs met betrokkenheid van het MBO bij intake, voortgangsgesprekken, stage e.d. ROC MN is verantwoordelijk voor examen en diplomering. De Entree XL PrO opleidingen staan ook open voor leerlingen tot 20jaar uit het vso cluster 1 en 2 en zeer moeilijk lerenden.

3. Uitstroom en (dreigende) uitval:

De gemeenten in RMC regio Utrecht en de Entreeopleidingen regulier en XL werken samen bij (dreigende) schooluitval en de toeleiding naar werk of dagbesteding.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- a. Een bindend negatief studieadvies moet voor 1 februari of voor 1 juli van het lopende schooljaar bij de leerling bekend zijn, er moet dan duidelijkheid zijn of een voorlopig negatief studieadvies een definitief negatief studieadvies wordt.
- b. Het onderwijs meldt bij leerplicht / RMC in de woonplaats van de jongere tussen 16 en 27 jaar indien er sprake is van:
  - verzuim of risicosignalen op uitval;
  - een voorlopig en bindend negatief studieadvies;
  - risicovolle uitstroom uit de entree naar werk.

Voor deze jongeren wordt altijd een gezamenlijk plan opgesteld door het onderwijs en leerplicht/RMC, met uitzondering van een voorlopig negatief studieadvies.

In zijn algemeenheid streven de gemeenten naar maximale participatie van jongeren aan de samenleving door acties in te zetten gericht op scholing, werk, zorg, maatschappelijke participatie of een combinatie hiervan.

4. Arbeidstoeleiding vanuit entreeopleiding:

Met de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 is de nadere samenwerking tussen onderwijspartners en gemeenten essentieel. De gemeenten in de RMC regio Utrecht en de Entreeopleidingen werken samen aan een sluitende aanpak van de entreeopleiding naar werk. We houden hierbij vast aan het gezamenlijke uitgangspunt van deze samenwerkingsovereenkomst, waarin we een collectieve regionale verantwoordelijkheid hebben om geen jongeren tussen wal en schip te laten vallen.

Voor de arbeidstoeleiding vanuit de Entreeopleiding gelden de volgende afspraken:

- a. Voor de jongeren met diploma die in juli uitstromen hebben de aanbieders van de Entreeopleidingen uiterlijk 1 mei inzichtelijk welke jongeren aanvullende maatregelen nodig hebben om door te kunnen stromen naar werk en die zich voor deze aanvullende maatregelen willen inzetten cq deelnemen. Voor de uitstroom in februari is dit moment uiterlijk 1 december.
- b. De aanbieders van de Entreeopleidingen delen de NAW-gegevens met de regionale contactpersoon (vooralsnog: projectleider pilot Entree arbeidsmarkt).
- c. Vooralsnog wordt voor de gehele RMC-regio een uitstap-/overstaptafel georganiseerd door de regionale contactpersoon (projectleider Entree arbeidsmarkt), waar de jongeren die aanvullende maatregelen nodig hebben om de overstap naar werk te kunnen maken, worden besproken. Bij de overstaptafel zijn aanwezig: de vier RMC-coördinatoren, de WenI's/Sociale Diensten van betreffende gemeente(n), eventueel de Werkgeversservicepunt en de loopbaanbegeleiders van de jongeren.
- d. Op de overstaptafel wordt besproken:
  - i. welke preventieve inzet nodig is voor de betreffende leerling;
  - ii. wie welke volgende actie onderneemt.
- e. De inzet van de preventieve middelen is verschillend per gemeente, aangezien iedere gemeente beleidsmatige keuzen maakt binnen de uitwerking van de participatiewet.
- f. Voor die leerlingen die tijdens de uitstap-/overstaptafel worden besproken, wordt een preventief RMC-dossier aangemaakt, zodat rondom de periode van uitschrijving de RMC-coördinator van de betreffende regio actief kan toezien of de jongere 'goed' is aangekomen op de arbeidsmarkt, vervolgonderwijs, dan wel W&I/Sociale Dienst. Dit wordt gecontroleerd rondom de officiële uitschrijfdatum.
- g. Drie maanden na de officiële uitschrijving (eind oktober of eind mei) zal RMC de gediplomeerde jongeren die op dat moment geen werk of vervolgonderwijs hebben en niet bekend zijn bij WenI/sociale dienst, overdragen aan de regionale contactpersoon.
- h. De laatste acht weken in de onderwijsperiode worden benut om alle jongeren die uitstromen naar werk (nog) intensiever voor te bereiden op de arbeidsmarkt met een op onderdelen specifiek curriculum. Dit aangepaste curriculum wordt in de komende maanden vormgegeven door de betrokken onderwijspartijen in

afstemming met de overige spelers (via de werkgroep entree arbeidsmarkt).
Daarin zal ook plaats zijn voor informatiebijeenkomsten door de gemeenten
(WenI's/Sociale Diensten, Werkgeversservicepunt en RMC).

Artikel 7 De bekostiging van de samenwerking

1. Indien leerlingen de Entree XL PrO of Entree XL OPDC volgen, dient de betrokkenheid van het MBO bekostigd te worden door deze onderwijspartners. Deze wordt jaarlijks geïndexeerd.
2. De betrokkenheid van het MBO bij de Entree XL PrO en Entree XL OPDC heeft betrekking op de gezamenlijke intake, bindend studieadvies, voortgang en toetsing (van diplomering) . Het ROC heeft als licentiehouder de verantwoordelijkheid voor het examen en de diplomering en zal met het PrO en het OPDC hierover procesafspraken maken.

Artikel 8 Geschillen

1. Wanneer zich bij uitvoering van de overeenkomst geschillen voordoen, zullen partijen in gezamenlijk overleg trachten een oplossing te vinden welke past in de geest van de overeenkomst en naar redelijkheid en billijkheid aan de belangen van partijen zoveel mogelijk recht doet.
2. Indien het overleg als bedoeld in het eerste lid geen oplossing brengt, zullen partijen beroep doen op een dan in te stellen arbitragecommissie.
3. Voor de commissie als bedoeld in het vorige lid, wijzen beide partijen elk een lid aan, die vervolgens gezamenlijk een voorzitter aantrekken.
4. De uitspraak van de arbitragecommissie is bindend.
5. De arbitragecommissie bepaalt tevens bij haar uitspraak de omvang en de tenlastelegging van de procedurekosten.

Artikel 9 Opzegging

1. Indien en voor zover één der partijen dusdanige gronden aanwezig acht dat in redelijkheid en billijkheid de onderhavige overeenkomst niet kan worden voortgezet, kan zij deze opzeggen. Eén en ander dient dan per aangetekende brief, met redenen omkleed, gericht aan alle betrokken partijen te worden gemeld.
2. Indien de opzegging van de overeenkomst financiële consequenties voor de partij(en) tot gevolg heeft, dan wel consequenties anderszins, zal de opzeggende partij zich kwijten van haar uit de overeenkomst voortkomende verplichtingen.
3. De door partijen in acht te nemen opzegtermijn bedraagt drie maanden.
4. De opzegging heeft geen werking voor deelnemers die reeds bij de instelling zijn geplaatst.

Artikel 10 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2. Contractoverneming is uitgesloten behoudens goedkeuring van alle partijen.
3. De accountant van de onderwijsinstelling, de inspectie voor het onderwijs en de door de minister van OCW aangewezen deskundigen, hebben toegang tot alle relevante bescheiden en locaties, die voor het toezicht op het onderwijs of de examens nodig zijn.
4. De overeenkomst is met onmiddellijke ingang ontbonden indien één der partijen volgens de inspectie voor het onderwijs niet voldoet aan de bij wet gestelde deugdelijkheidseisen.
5. De overeenkomst is met onmiddellijke ingang ontbonden indien één der partijen in surseance van betaling of staat van faillissement geraakt.
6. Betalingen hebben betrekking op verdeling van de bekostiging, dan wel op prestaties, die vrijgesteld zijn van omzetbelasting ingevolge artikel 11, lid 1 onder o van de wet op de omzetbelasting.

CONCEPT versie 16 september 2015

Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding' - RMC regio Utrecht 2015

Samenwerkingspartners

Onderwijs

Stichting VSO Kromme Rijncollege, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. E. van Dorp, hierna te noemen SPO Utrecht

De Baanbreker, school voor praktijkonderwijs IJsselstein en Nieuwegein te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. F. Cok

Dijnselburg praktijkonderwijs, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. S. Poels¹

Pouwer College, school voor praktijkonderwijs Utrecht, van de stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht (NUOVO), te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. L.W. de Wit, hierna te noemen NUOVO

De scholen VSO de Stip en Kranenburg, school voor praktijkonderwijs Utrecht van de stichting Willibrord/PCOU, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. Bootsma

Futura College, school voor praktijkonderwijs Woerden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Dokman

Mytyschool Ariane de Ranitz VSO, onderdeel van De Kleine Prins, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Reitsma, hierna te noemen De Kleine Prins

Wereldkidz Practicum, school voor praktijkonderwijs Zeist, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. W. Wever

Intermetzo Zonnehuizen Onderwijs, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. M. Mud

Het OPDC Utrecht van Sterk VO samenwerkingsverband Utrecht en Stichtse Vecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. A. Jeurissen

Het Auris College Utrecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. Th. N. de Boer

VSO Het Rotsoord, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. T. van Aalsum

Gemeenten

De gemeente Utrecht, dhr. J. Kreijkamp wethouder Onderwijs, dhr. V. Everhardt wethouder Werk & Inkomen en mevr. M. Jongerius wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Kreijkamp

De gemeente Nieuwegein, dhr. P.W.M. Snoeren wethouder Onderwijs, dhr. M.C. Stekelenburg wethouder Werk & Inkomen en dhr. H. Adriani wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P.W.M. Snoeren

De gemeente IJsselstein, mevr. M.J.T.G van Beukering-Huijbregts wethouder Onderwijs en WMO en dhr. V.G.M. van den Berg wethouder Werk & Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. M.J.T.G van Beukering-Huijbregts

De gemeente Vianen, dhr. F. Meurs wethouder Onderwijs en dhr. M.F.M. Verweij wethouder Werk & Inkomen en WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. F. Meurs

De gemeente Lopik, dhr. J.R.C. van Everdingen wethouder Onderwijs, WMO en Werk & Inkomen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.R.C. van Everdingen

De gemeente Houten, dhr. H.J.C. Geerdes wethouder Onderwijs, dhr. C. van Dalen wethouder Werk & Inkomen en dhr. J. Rensen wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H.J.C. Geerdes

De gemeente Woerden, dhr. J.I.M. Duindam wethouder Onderwijs en mevr. Y. Koster-Dreese wethouder Werk & Inkomen en WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.I.M. Duindam

De gemeente Oudewater, dhr. P. Verhoeve wethouder Onderwijs en dhr. A.M. de Regt wethouder Werk & Inkomen en WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door P. Verhoeve

De gemeente Montfoort, mevr. F. Langerak-Oostrom wethouder Onderwijs, dhr. J.L.M. Vlaar wethouder Werk & Inkomen en mevr. M. Van Beukering – Huijbregts wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. F. Langerak-Oostrom

De gemeente Stichtse Vecht, dhr. P. de Groene wethouder Onderwijs, dhr. V. van der Horst, wethouder Werk & Inkomen en mevr. J. Koops wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P. de Groene

De gemeente de Ronde Venen, dhr. A. Dijkstra wethouder Onderwijs, dhr. A. Goldhoorn wethouder Werk & Inkomen en mevr. Spil wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Dijkstra

De gemeente Zeist, dhr. J. Varkevisser wethouder Onderwijs, dhr. S. Jansen wethouder Werk & Inkomen en dhr. M. Fluitman wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. Varkevisser

De gemeente Bunnik, dhr. J.J. Eijbersen wethouder Onderwijs, Werk & Inkomen en WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.J. Eijbersen

De gemeente Wijk bij Duurstede, mevr. W. Kosterman wethouder Onderwijs en dhr. J. Burger wethouder Werk & Inkomen en WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevr. W. Kosterman

De gemeente Utrechtse Heuvelrug, dhr. H. Veldhuizen wethouder Onderwijs, dhr. J.W. van Dongen wethouder Werk & Inkomen en dhr. H. Nijhof wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. Veldhuizen

De gemeente De Bilt, mevrouw M.C.T. Bakker-Smit wethouder Onderwijs, mevr. J.L. van Hulst-Mazirel wethouder Werk & Inkomen en mevr. A. Brommersma wethouder WMO, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M.C.T. Bakker-Smit

Artikel 1. Doel en doelgroep van het convenant

Met de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 en de overheveling van taken (persoonlijke begeleiding) van de AWBZ naar de Wmo is de samenwerking tussen onderwijspartners en gemeenten essentieel veranderd. Dit geldt met name voor jongeren die uitstromen uit het Praktijkonderwijs (PrO) en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) richting de arbeidsmarkt of dagbesteding. De samenwerking tussen onderwijspartners en gemeenten, zoals omschreven in deze overeenkomst, moet ertoe leiden dat er een goede aansluiting is van onderwijs op arbeid dan wel op dagbesteding.

Onderwijspartners en gemeenten in RMC regio Utrecht geven invulling aan hun collectieve verantwoordelijkheid bij het realiseren van een goede aansluiting van onderwijs op werk of dagbesteding voor deze kwetsbare jongeren uit het PrO en VSO. Gelet op het regionale karakter van het VSO en PrO zijn afspraken hierover op regionaal niveau noodzakelijk.

Om een goede aansluiting op werk of dagbesteding mogelijk te maken streven we naar zoveel mogelijke regionale eenduidigheid bij de toeleiding vanuit PrO en VSO naar de gemeenten. Ook streven we naar vroegtijdige betrokkenheid van gemeenten bij jongeren die uitstromen. De intentie is om een jongere in het laatste jaar voor uitstroom voor te sorteren op de uitstroombek.

We spreken voor het schooljaar 2015/2016 het volgende af:

- Om de kans op een duurzame plaatsing op werk of een dagbestedingsplek te vergroten hebben gemeenten vroegtijdig, in het jaar voordat de jongeren het onderwijs verlaten, contact met het onderwijs over de uitstroombekmogelijkheden en de mogelijke ondersteuning hierbij door de gemeente.
- De PrO en VSO scholen en de gemeenten in de RMC regio Utrecht gebruiken het overdrachtsformulier (zie bijlage).
- Iedere gemeente in de RMC regio Utrecht heeft een contactpersoon (en/of loket) dat fungeert als eerste aanspreekpunt voor de PrO en VSO scholen inzake de uitstromende jongeren.
- Voor iedere jongere waarbij betrokkenheid van de gemeente bij/na uitstroom uit het onderwijs aan de orde is, wordt door het onderwijs een overdrachtsformulier aangeleverd bij de contactpersoon (en/of loket) van de gemeente waar de jongere woont.
- Bij uitstroom in juli leveren de PrO en VSO scholen het overdrachtsformulier na de herfstvakantie (streefdatum: 1 november) aan . Het definitieve overdrachtsformulier wordt geactualiseerd aangeleverd op 1 juni.
- Bij uitstroom in februari leveren de PrO en VSO scholen het overdrachtsformulier na de meivakantie aan (datum: 15 mei). Het definitieve overdrachtsformulier wordt geactualiseerd aangeleverd op 1 december.
- Op basis van het overdrachtdossier vindt er overleg plaats tussen de gemeente en de school over de toekomstige uitstroombek van de jongeren en het mogelijke ondersteuningsaanbod dat de gemeente hierbij kan inzetten.
- De inzet is om de jongeren tijdens de schoolperiode voor te bereiden op de uitstroombek, door bijvoorbeeld de laatste stage tevens de eerste duurzame arbeids-/dagbestedingsplaats te laten zijn.
- VSO scholen houden bij het uitschrijven van hun jongeren rekening met de start van de werk/dagbestedingsplek zodat onderwijs en de uitstroombek direct op elkaar aansluiten.
- De kennis en kunde vanuit het onderwijs over de jongere wordt door de gemeenten benut om een goede afweging te maken over een passende uitstroombek. De gemeente beslist over het in te zetten (preventieve) ondersteuningsaanbod.
- Iedere gemeente in de RMC regio Utrecht heeft eigen beleid met betrekking tot de participatiewetgeving, en daarmee is er een eigen invulling van de inzet van preventieve middelen en het ondersteuningsaanbod.

Artikel 2. Duur van het convenant

Dit convenant treedt in werking op 1 november 2015. Dit convenant wordt aangegaan voor een periode van 1 jaar met intentie tot jaarlijkse verlenging. De afspraken uit dit convenant worden jaarlijks geëvalueerd.

Project “Sluitende aanpak kwetsbare jongeren” bij Regionaal Bureau Leerplicht

Gerard Kraaijkamp, sept. 2015

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Die Wet bepaalt onder andere dat jongeren met een beperking alleen nog een Wajonguitkering krijgen als zij volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. Beschikken zij over arbeidsvermogen, dan zijn zij aangewezen op de gemeente voor ondersteuning bij het vinden van (eventueel aangepast) betaald werk. Daarbij gaat het in eerste instantie om jongeren die uitstromen uit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en de (nieuwe) Entree-opleiding. Breder gedefinieerd bestaat de doelgroep uit alle jongeren die het onderwijs (dreigen) te verlaten zonder startkwalificatie (een diploma op MBO-2-niveau).

Landelijk en regionaal wordt het belang van een goede opvang van deze jongeren onderkent. Voorheen werden zij door het UWV begeleid naar werk. Zij mogen nu niet tussen wal en schip vallen. Landelijk is inmiddels bepaald dat jongeren die uitstromen uit het praktijkonderwijs of het VSO zonder tussenkomst van de gemeente door de school worden aangemeld bij het doelgroepregister¹. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de gemeente om een passende werkplek (garantiebaan conform de baanafpraak tussen de sociale partners) voor hen te vinden.

Op het niveau van de arbeidsmarktregio is nagedacht over een goede opvang. Onderwijsinstellingen en gemeenten hebben afspraken gemaakt over onderlinge samenwerking en deze vastgelegd in een convenant en een samenwerkingsovereenkomst.

Op subregionaal niveau² zijn ideeën ontwikkeld om een sluitende aanpak te ontwikkelen waarbij het Regionaal Bureau Leerplicht (waarbij ook de RMC-functie³ is ondergebracht) een belangrijke rol speelt. Dit vanuit de gedachte dat het RBL al veel contacten heeft met relevante onderwijsinstellingen en over expertise beschikt met betrekking het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en het begeleiden van deze jongeren in maatwerktrajecten. Op 17 september 2015 heeft het bestuur RBL besloten een project te starten waarbij de taken van het RBL worden uitgebreid ten behoeve van een “sluitende aanpak kwetsbare jongeren”. De gemeente Stichtse Vecht neemt niet deel aan het project omdat de gemeente andere keuzes heeft gemaakt met betrekking tot de inrichting van het Sociaal Domein.

Het landelijk en regionaal kader

Er zijn verschillende landelijke en regionale ontwikkelingen die van belang zijn:

- Eind december 2014 heeft de minister van OCW in een brief aangegeven hoe zij denkt over de opvang van jongeren in een kwetsbare positie. Zij wil een betere aansluiting tussen VO en MBO, extra ruimte voor maatwerk in Entree-opleidingen en MBO-2 en een sluitend vangnet voor deze jongeren in de regio. Wat het laatste punt betreft geeft de brief aan dat een grote rol wordt weggelegd voor de RMC-regio⁴. De regio zal worden ondersteund met gegevens over de doelgroep en met extra financiële middelen. De wettelijke taken van het RMC worden verduidelijkt:
  - het zoeken van afstemming met regionale arbeidsmarktpartijen in het kader van het vinden van passende werkplekken
  - aansluiting van het RMC op regionale overlegstructuren in het onderwijs, de jeugdzorg en de arbeidsmarkt

---

¹ In het doelgroepregister worden personen opgenomen die door het UWV zijn aangemerkt als aangewezen op een garantiebaan met loonkostensubsidie

² In de RBL regio Noord West participeren de gemeenten De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Montfoort, Oudewater en Woerden

³ Regionaal Meld en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters

⁴ De RMC regio Utrecht omvat vrijwel alle gemeenten in de provincie Utrecht. Het RBL Noord West voert de RMC-functie uit voor bij voetnoot 2 genoemde gemeenten

- Op het niveau van de RMC-regio heeft overleg plaatsgevonden tussen onderwijsinstellingen en gemeenten (veelal de afdelingen Onderwijs en Werk & Inkomen). Het overleg heeft geresulteerd in intenties en afspraken omtrent de dienstverlening aan de (voor de gemeenten) nieuwe doelgroep.

De afspraken zijn vastgelegd in twee documenten die door een groot aantal partijen (waaronder de in het RBL participerende gemeenten) in oktober van dit jaar ondertekend zullen worden:

Convenant 'Uitstroom en toeleiding jongeren Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs naar arbeid of dagbesteding'

Het doel van het convenant is als volgt omschreven: "om een goede aansluiting op werk of dagbesteding mogelijk te maken streven we naar zoveel mogelijke regionale eenduidigheid bij de toeleiding vanuit PrO en VSO naar de gemeenten. Ook streven we naar vroegtijdige betrokkenheid van gemeenten bij jongeren die uitstromen. De intentie is om een jongere in het laatste jaar voor uitstroom voor te sorteren op de uitstroombek". In het convenant is opgenomen:

- gemeenten hebben vroegtijdig contact met onderwijsinstellingen over ondersteuning van leerlingen die uitstromen
- onderwijsinstellingen hanteren een uniform overdrachtsformulier
- iedere gemeente heeft een contactpersoon/-loket als eerste aanspreekpunt voor onderwijsinstellingen
- een tijdschema waarin is opgenomen op welke momenten onderwijsinstellingen en gemeenten contact hebben over de uitstroom
- afspraken die garanderen dat de overgang van onderwijs naar werk/dagbesteding soepel verloopt
- dat het de rol is van de gemeente te zorgen voor een passende uitstroombek en een daarop afgestemd ondersteuningsaanbod⁵

Samenwerkingsovereenkomst Kansen voor Jongeren in een kwetsbare positie

De samenwerkingsovereenkomst is ingegeven door de vervanging van de MBO-1- en de AKA-opleiding door de Entree-opleiding. De Entree-opleiding kent twee uitstroomvarianten; het diploma geeft toegang tot MBO-2 (als het taal- en rekenniveau voldoende is) of tot een traject naar werk. In het laatste geval geldt de leerling niet als voortijdig schoolverlater als hij/zij betaald werk heeft voor minimaal 12 uur per week gedurende 6 maanden. De samenwerkingsovereenkomst bevat

- een eenduidige regionale toelatingsprocedure voor de Entree-opleiding waarbij het schooladvies van praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs belangrijk is
- de mogelijkheid van flexibele instroom
- het aanbod van verschillende varianten Entree-opleidingen voor specifieke doelgroepen (waaronder BOL- en BBL-varianten)
- de wijze waarop wordt omgegaan met het negatief studieadvies dat de scholen kunnen afgeven waarna leerlingen de Entree-opleiding moeten verlaten

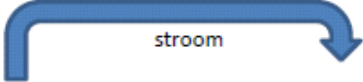
Het convenant en de samenwerkingsovereenkomst hebben een iets andere insteek maar liggen in elkaars verlengde. Gezamenlijk geven zij een aanzet tot een werkwijze van gemeenten en onderwijsinstellingen die zorgt voor doorlopende begeleiding en ondersteuning in geval van uitstroom uit het onderwijs zonder startkwalificatie.

Omvang doelgroep

Het is niet eenvoudig zicht te krijgen op de omvang van de doelgroep. Het ministerie OCW heeft voor onze omgeving de volgende gegevens aangeleverd.

Binnen RMC-regio 19 (Utrecht) hadden 1.710 jongeren tot 23 jaar in het schooljaar 2014/2015 een kwetsbare positie. Het betreft dan jongeren tot 23 jaar die het onderwijs (mogelijk) verlaten zonder startkwalificatie. Van deze 1.710 jongeren nemen 1.008 jongeren deel aan MBO-2 onderwijs en halen mogelijk een startkwalificatie. 251 jongeren volgen een Entree-opleiding; een deel van hen zal de mogelijkheid hebben door te stromen naar MBO-2.

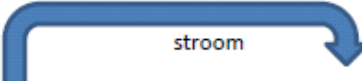
⁵ In het convenant staat: "De kennis en kunde vanuit het onderwijs over de jongere wordt door de gemeenten benut om een goede afweging te maken over een passende uitstroombek. De gemeente beslist over het in te zetten (preventieve) ondersteuningsaanbod".

Onderwijspositie 13/14	Aantal deelnemers tot 23 jaar in 13/14	Kwetsbare positie 14/15			
		entree	mbo2	directe uitstroom	totaal KP
pro	1052	77	22	109	208
vso*	1571	26	63	26	115
vmbo-bl gediplomeerd (excl. lwt)	898	1	726	55	782
vmbo-bl ongediplomeerd (excl. lwt)	1108	53	18	27	98
vmbo-bl lwt gediplomeerd	34	1	28	5	34
vmbo-bl lwt ongediplomeerd	22	1	0	3	4
mbo1 (entree) gediplomeerd	282	1	138	127	266
mbo1 (entree) ongediplomeerd	203	91	13	99	203
totaal	5170	251	1008	451	1710

bron: DUO

Voor de RBL-regio Noord West geldt dat 976 jongeren in het schooljaar 2013/2014 één van bovenstaande opleidingen volgde. In 2014/2015 waren 27 jongeren doorgestroomd naar een Entree-opleiding, 218 jongeren naar een MBO-2 opleiding en 77 jongeren uitgestroomd. In het totaal gaat binnen de RBL-regio om 322 jongeren tot 23 jaar in een kwetsbare positie⁶

Utrecht (19) Gemeente	Totaal aantal deelnemers tot 23 jaar in 13/14	Kwetsbare positie 14/15			
		entree	mbo2	directe uitstroom	totaal KP
Bunnik	45	0	9	2	11
De Bilt	190	13	40	12	65
De Ronde Venen	199	4	40	15	59
Houten	280	14	50	14	78
IJsselstein	206	13	37	17	67
Lopik	128	4	44	8	56
Montfoort	83	1	19	6	26
Nieuwegein	378	22	67	37	126
Oudewater	44	2	14	1	17
Stichtse Vecht	369	13	84	34	131
Utrecht	1928	122	362	219	703
Utrechtse Heuvelrug	294	4	61	15	80
Vianen	162	9	31	14	54
Wijk bij Duurstede	138	5	25	13	43
Woerden	281	7	61	21	89
Zeist	445	18	64	23	105

De regionaal overeengekomen werkwijze

Samengevat gaat het wat betreft de uitstroom uit het praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs om de volgende activiteiten:

- Bij uitstroom uit het praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs in juli van jaar t, stuurt de onderwijsinstelling voor 1 november van jaar t-1 het overdrachtsformulier naar de gemeente
- Op basis van het overdrachtsformulier/-dossier vindt overleg plaats tussen onderwijsinstelling en gemeente over de toekomstige uitstroomplek en de ondersteuning die de gemeente kan inzetten

⁶ Het gaat om voorlopige cijfers. De aantallen moeten worden opgevat als een indicatie. Daarnaast is van belang dat ook jongeren van boven 23 jaar zich in een vergelijkbare kwetsbare positie kunnen bevinden.

- De onderwijsinstelling bereidt de leerling in het laatste schooljaar voor op de uitstroomplek bijvoorbeeld door de leerling stage te laten lopen
- De onderwijsinstelling stuurt voor 1 juni van jaar t een geactualiseerd overdrachtsformulier naar de gemeente⁷

Wat betreft de (voortijdige) uitstroom uit de Entree-opleiding:

- De onderwijsinstelling meldt bij RBL/RMC als sprake is van
  - verzuim of risico op uitval
  - een voorlopig en bindend negatief studieadvies
  - risicovolle uitstroom uit de Entree-opleiding naar werk
- Als een voorlopig negatief studieadvies wordt omgezet naar een definitief bindend negatief studieadvies moet dit voor 1 februari of voor 1 juli van het lopende studiejaar bij de leerling bekend zijn. Onderwijsinstelling en RBL/RMC maken voor deze jongeren een gezamenlijk plan
- Van de jongeren die in juli uitstromen naar werk hebben de onderwijsinstellingen uiterlijk op 1 mei inzichtelijk welke aanvullende maatregelen/activiteiten nodig zijn
- De onderwijsinstellingen delen de naw-gegevens met de regionale contactpersoon
- RMC-regio breed wordt een uitstap-/overstaptafel georganiseerd waar alle jongeren die aanvullende voorzieningen nodig hebben, worden besproken. Daarbij zijn aanwezig: de vier RMC-coördinatoren in de regio, vertegenwoordigers van afdelingen W&I / Sociale Diensten en eventueel werkgeversservicepunt en loopbaanbegeleiding
- Voor die leerlingen die tijdens de uitstap-/overstaptafel worden besproken wordt een preventief RMC-dossier aangemaakt "zodat rondom de periode van uitschrijving de RMC-coördinator van de betreffende regio kan toezien of de jongere 'goed' is aangekomen op de arbeidsmarkt, vervolgonderwijs, dan wel W&I / Sociale Dienst"

In het convenant en in de samenwerkingsovereenkomst wordt aan de RMC-coördinator een belangrijke rol toegedicht. Daarbij is grofweg sprake van twee fasen:

- RBL/RMC wordt betrokken als duidelijk wordt dat de leerling (voortijdig) gaat uitstromen zonder dat een startkwalificatie wordt behaald. In dat geval ontwikkelen onderwijsinstelling en RBL tijdig een gezamenlijke aanpak om de jongere voor te bereiden op uitstroom en door te geleiden naar een passend traject
- Nadat de jongere is uitgestroomd wordt gezorgd voor "warme" overdracht naar een opvolgende opleiding, een passende werkplek en/of de afdeling W&I / sociale dienst van de woongemeente. Convenant en samenwerkingsovereenkomst gaan niet in op de situatie dat sprake is van meerdimensionale problematiek. In de lijn van ontwikkelingen binnen het sociaal domein vindt in die gevallen "warme" overdracht plaats naar integrale toegang Sociaal Domein

Implementatie werkwijze binnen RBL-regio

In overeenstemming met bovengenoemde ontwikkelingen is nagedacht over een sluitende aanpak in onze subregio. Daarbij is steeds uitgegaan van een brede doelgroep; niet alleen de uitstroom uit praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs en Entree-opleiding maar alle jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie. De keuze het RBL/RMC een grote rol te geven, heeft meerdere redenen, los van de opvatting van de minister dat de rol van het RMC bij de ondersteuning van deze doelgroep moet worden versterkt:

- Het zorgen voor een sluitende aanpak voor deze jongeren sluit naadloos aan bij de reguliere taken van het RBL; het bestrijden van verzuim en voortijdige schooluitval. Het RBL heeft veel expertise in het omgaan met deze doelgroep en heeft een netwerk dat van belang is
- Het RBL is goed in staat ook proactief activiteiten te ontplooiën. Het RBL heeft van nature het meeste zicht op de (brede) doelgroep; bij de afdelingen W&I / sociale dienst zijn alleen jongeren bekend die een uitkering hebben aangevraagd en vaak niet de zogenaamde 'bankzitters'
- Door het RBL als eerste aanspreekpunt van onderwijsinstellingen aan te wijzen is sprake van een goede schaalgrootte. Onderwijsinstellingen hebben contact met het RBL in plaats van met de deelnemende gemeenten afzonderlijk. Binnen het RBL hebben de activiteiten ten behoeve van deze doelgroep voldoende volume om zinvol te kunnen investeren in het uitbreiden van de aanwezige expertise.

⁷ bij uitstroom in februari wordt het voorlopige overdrachtsformulier voor 15 mei aan de gemeente verzonden, het definitieve uiterlijk op 1 december

Het ontwikkelde voorstel komt er op neer dat het RBL voor de onderwijsinstellingen het eerste aanspreekpunt is. Het RBL treedt op als regionale contactpersoon. Dat wil zeggen dat in geval van uitstroom uit praktijkonderwijs / voortgezet speciaal onderwijs het voorlopige overdrachtsformulier/-dossier door de onderwijsinstelling wordt toegestuurd aan het RBL en dat het RBL in overleg treedt met de onderwijsinstelling. Voor zover het gaat om uitstroom uit de Entree-opleiding is het RBL de instantie die kennis neemt van het (voorlopig) negatief studieadvies en de voorziene uitstroom. Het RBL, dat wil zeggen de RMC-coördinator neemt vervolgens deel aan de regionale overstaptafel. Naast het voorgaande gaat het RBL zelfstandig op zoek naar jongeren zonder startkwalificatie die geen onderwijs volgen en ook niet aan het werk zijn.

Overeenkomstig het convenant en de samenwerkingsovereenkomst onderzoekt het RBL de situatie en de mogelijkheden van de betreffende jongere. Dat doet het RBL in nauw overleg met de jongere zelf, zijn of haar ouders of verzorgers, de onderwijsinstelling en andere betrokkenen. Op basis van de bevindingen (en na instemming van de jongere) wordt bepaald welke ondersteunende en begeleidende activiteiten kunnen worden ingezet. Grofweg gaat het daarbij om vier mogelijke richtingen (de onderwijsinstelling geeft een inschatting in het overdrachtsformulier / het voorlopig studieadvies dat door het RBL wordt meegewogen):

1. Er zijn nog mogelijkheden voor vervolgonderwijs dat de jongere op termijn meer kansen biedt op de arbeidsmarkt (waaronder het alsnog behalen van een startkwalificatie). Daarbij kan het gaan om een vorm van regulier onderwijs maar ook om vormen van niet-regulier onderwijs bijv. in combinatie met stage. Hierbij kan het zijn dat aanvullende ondersteuningsactiviteiten noodzakelijk zijn (een traject Back to School, extra taalonderwijs, etc.)
2. Onderwijs is niet meer mogelijk. Op basis van de aanwezigheid van voldoende arbeidsvermogen wordt de jongere op het spoor naar werk gezet. In veel gevallen zal de jongere tot de doelgroep baanafpraak behoren (zijn opgenomen in het doelgroepregister) en in aanmerking komen voor loonkostensubsidie en aanvullende ondersteuning als jobcoaching
3. Het arbeidsvermogen wordt zodanig laag ingeschat dat de jongere is aangewezen op (arbeidsmatige) dagbesteding. Ook hierbij kan sprake zijn van de noodzaak aanvullende ondersteuningsactiviteiten in te zetten
4. Bij de jongere is sprake van meervoudige complexe problematiek die het (vooralsnog) onmogelijk maakt een traject richting onderwijs, werk of dagbesteding in te zetten. De jongere is aangewezen op ander vormen van begeleiding en ondersteuning.

Om een goede inschatting te kunnen maken is het niet alleen nodig dat optimaal inzicht bestaat in de achtergronden, persoonlijke situatie en de mogelijkheden van de betreffende jongeren; het is ook van belang dat inzicht bestaat in de mogelijkheden die regionaal aanwezig zijn (reguliere en niet-reguliere opleidingen, mogelijkheden om werken en leren te combineren, verschillende vormen van dagbesteding, etc.). De sociale kaart moet bekend zijn en voortdurend worden bijgesteld.

Met het voorgaande is aangegeven wat de rol is van het RBL in de eerder aangeduide eerste fase. Van betrokken jongeren wordt een dossier opgebouwd en bijgehouden op basis van contacten met de onderwijsinstelling, ouders/verzorgers en relevante anderen. In de daarop volgende tweede fase is de rol van het RBL afhankelijk van de richting die opportune wordt gevonden:

1. Als met ondersteuning nog vervolgonderwijs mogelijk is, begeleidt het RBL vanuit de reguliere taak de jongere terug naar een vorm van onderwijs
2. Als duidelijk is dat de jongere moet worden begeleid naar werk, dan wordt deze "warm" overgedragen aan de daartoe aangewezen instantie in elke afzonderlijke gemeente (W&I / sociale dienst)
3. Als betaald werk niet tot de mogelijkheden behoort wordt de jongere overgedragen aan de gemeentelijke instantie die hem of haar kan toeleiden naar een vorm van (arbeidsmatige) dagbesteding
4. Als sprake is van meervoudige complexe problematiek wordt de jongere aangemeld bij de (integrale) toegang tot het sociale domein

Bij het voorgaande gaat het om het overdragen van de verantwoordelijkheid om concrete ondersteuningsactiviteiten te ondernemen. In elke deelnemende gemeente is dat op een andere wijze geregeld. Ten aanzien van elke gemeente moeten nadere afspraken worden gemaakt over de inhoud van deze tweede fase.

Daarbij zijn twee zaken van belang:

- In alle gevallen gaat het om “warme” overdracht, dat wil zeggen dat het RBL aanwezig is bij het eerste contact met de instantie waaraan wordt overgedragen en dat aanwezige relevante informatie ter beschikking wordt gesteld (voor zover de jongere of zijn ouders/verzorgers daar toestemming voor geven)
- Het RBL behoudt een monitorende functie. Het RBL volgt het traject dat de jongere doorloopt waarbij de vraag wordt gesteld of het traject voldoet aan de verwachtingen, extra ondersteuning moet worden ingezet of dat een geheel andere richting moet worden ingeschakeld. Indien relevant treedt het RBL in contact met andere betrokken instanties om aanvullende ondersteuning dan wel alternatieve keuzen te overwegen.